TORNSILO

Arbete i tornsilo är ett av de mer riskfyllda momenten inom lantbruket. Riskerna är särskilt höga vid inläggning och uttag av ensilage samt vid underhålls- och reparationsarbeten.

FARLIGA GASER OCH RISK FÖR KVÄVNING

En av de allvarligaste riskerna är farliga gaser och syrebrist. När ensilage fermenterar bildas gaser som kan tränga undan syret i silon. Även lagrad spannmål kan ge upphov till syrebrist. Vissa nitrösa gaser och den mycket giftiga gasen kolmonoxid kan förekomma i vissa situationer och utgöra en allvarlig hälsorisk. Den som går in i en dåligt ventilerad silo kan snabbt bli yr, förlora medvetandet eller i värsta fall kvävas. Riskerna är störst under de första dagarna och veckorna efter inläggning av ensilage, men försiktighet behövs alltid vid arbete i slutna utrymmen.

Åtgärder:

- Riskbedömning för arbeten i silon ska göras och säkra arbetsrutiner ska finnas innan arbete får utföras.
- Arbetsgivaren ska utfärda ett skiftligt arbetstillstånd för arbeten i silos där det finns risk för farliga gaser eller explosiv miljö.
- Vädra alltid ordentligt innan du går in i en silo och påbörja inte arbetet förrän det är säkert. Mät syrgashalten med en gasmätare. Håll fläkten igång under arbetet.
- Arbeta aldrig ensam. Vid behov, använd säkerhetssele så att personen snabbt kan räddas utifrån om det skulle behövas.
- Vid arbete där risk för syrebrist eller giftiga gaser inte kan uteslutas krävs isolerande andningsutrustning. Vanliga filtermasker skyddar inte mot syrebrist.

FALLRISKER

Tornsilor innebär även en betydande fallrisk. Arbete på stegar, plattformar, luckor och silotak kan leda till allvarliga personskador om fallskydd saknas eller används felaktigt. Halkrisker ökar vid fukt, is eller ensilagerester.

Kontrollera att stegen är i gott skick och ordentligt fastsatt och att räcken, plattformar och arbetsytor är hela och stabila. →

LANT-LYFTET
FÖR BÄTTRE HÄLSA & SÄKERHET I GRÖNA NÄRINGAR

Medfinansieras av Europeiska unionen

Åtgärder:

- Stegen ska ha fallskydd och vid högre tornsilor bör det finnas avsatser för vila. Vid klättring ska säkerhetssele med fallskyddssystem användas där sådant finns installerat.
- Tillträde till tornsilon bör förses med låsbar stege, grind eller annan anordning som hindrar obehörigt tillträde.

RÖRLIGA MASKINDELAR

En annan viktig risk är kontakt med rörliga maskindelar, såsom utmatningsutrustning och transportörer, om maskiner startas oväntat eller om underhåll utförs utan att utrustningen har stängts av och säkrats.

Åtgärder:

- Vistas inte i silon när uttagaren är igång. Utrusta tornsilon med en låsbar säkerhetsbrytare som hindrar obehörig eller oavsiktlig start vid arbete i silon.
- Informera andra om att arbete ska utföras. Sätt upp skyltar om att arbete pågår i tornsilon vid start-/avstängningsområdet. Meddela när arbetet är avslutat.
- Kontrollera regelbundet att uttagarens upphängning och infästningar är i gott skick och säkert fästa.
- Säkerställ att nödstopp och andra säkerhetsfunktioner är fungerande.

Läs mer:

- Använd gärna Prevents checklista för arbeten i slutna utrymmen som stöd vid skyddsronden: Arbete i slutna utrymmen - Prevent Checklistor
- Växa har tagit fram en checklista för säkert arbete i tornsilo
- Växa har också skyltar som kan skrivas ut och sättas upp: * Växa - Säker arbetsmiljö
- Säker Arbetsmiljö Sverige har ett informationsblad om gasrisker i lantbruket: Gasrisker i lantbruket - Säker arbetsmiljö Sverige

LANT-LYFTET
FÖR BÄTTRE HÄLSA & SÄKERHET I GRÖNA NÄRINGAR

Medfinansieras av Europeiska unionen